

Landets kommuner og fylkesmenn

Deres ref.:
Vår ref.: 14/2945-7
Saksbehandler: Ann-Kristin Wassvik
Dato: 05.09.2014

Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester - endret forståelse av skattebegrepet i § 3 fjerde ledd

Med dette ønsker Helsedirektoratet å orientere om endret fortolkning av skattebegrepet i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester (egenandelsforskriften) § 3 fjerde ledd første punktum.

Bestemmelsen har følgende ordlyd:

«Som inntekt regnes årets inntekter på grunnlag av pensjon, andre løpende trygdeytelser, arbeidsinntekt, næringsinntekt, leieinntekt, renter og annen avkastning av formue, etter fradrag av skatt og gjeldsrenter.» (vår understrekning)

I forskriftens virketid har det gjentatte ganger vært vurdert om formuleringen «*etter fradrag av skatt*» betyr at *all utlignet skatt* skal trekkes fra, eller om kommunen kun plikter å trekke fra skatt som er relatert til de inntektene som inngår i forskriftens inntektsbegrep. Tidligere uttalelser har gått i begge retninger, og i en uttalelse fra 2002 konkluderte Helsedirektoratet med at formuleringen må forstås slik at all utlignet skatt skal komme til fradrag.

På bakgrunn av en rekke henvendelser fra kommuner, fylkesmenn og privatpersoner hvor det fremkommer at fortolkningen fra 2002 i enkelte tilfeller skaper til dels svært urimelige og uheldige resultater, har Helsedirektoratet sett behov for å foreta en ny vurdering av spørsmålet.

Bakgrunnen for problemstillingen er at forskriftens inntektsbegrep, med de inntektsposter som er uttømmende listet opp i § 3 fjerde ledd, skiller seg fra det ligningsmessige inntektsbegrepet ved at begrepet «*inntekt*» i forskriften er begrenset til å omfatte inntekter av mer løpende karakter. Dette innebærer at enkelte inntekter ikke skal tas med i beregningsgrunnlaget for egenandelen, selv om de er skattbare. Som beskrevet ovenfor er spørsmålet da om formuleringen «*etter fradrag av skatt*» i forskriftens § 3 fjerde ledd må forstås slik at all utlignet skatt skal trekkes fra før egenandelen beregnes, eller om det kun skal trekkes fra skatt som er utlignet på inntekt som faller inn under forskriftens inntektsbegrep.

Helsedirektoratet - Divisjon primærhelsetjenester

Avdeling omsorgstjenester

Ann-Kristin Wassvik, tlf.: 24163066

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Slik Helsedirektoratet vurderer det synes det å være mest i samsvar med forskriftens ordlyd, og også med hensynet til rimelighet og likebehandling, å se skattebegrepet i forskriftens § 3 fjerde ledd i sammenheng med inntektsbegrepet i samme bestemmelse. En slik forståelse vil innebære at dersom en inntekt skal holdes utenfor egenandelsberegningen, kan det også ses bort fra skatten som er utlignet på denne. I situasjoner med skattepliktig gevinst vil kommunen med andre ord bare være forpliktet til å trekke fra den skatten som er utlignet på inntekt som inngår i beregningsgrunnlaget.

Forståelsen får også betydning i situasjoner med fradragsberettiget tap, ved at kommunen da må korrigere for den skattemessige virkningen av tapet. Det som i tapssituasjonene skal trekkes fra, er med andre ord skatten slik den ville vært dersom det fradragsberettigede tapet ikke hadde eksistert.

Nedenfor følger en veiledning i hvordan dette praktisk kan gjøres:

I gevinsttilfellene:

Dersom beboeren har en alderspensjon på kr 300 000 og en skattepliktig gevinst på kr 100 000 skal det, i tråd med det ovenstående, korrigeres for den skattemessige virkningen av gevinsten. Dette skjer ved at *28%¹ av gevinsten trekkes fra utlignet skatt* før skatten trekkes fra etter reglene i egenandelsforskriften. For ligningsåret 2013 vil dette se slik ut (beregnet på www.skatteetaten.no):

Alderspensjon:	300 000
<u>Skattepliktig gevinst:</u>	<u>100 000</u>
Utlignet skatt:	79 581
- 28% av 100 000	28 000
<u>Korrigert skatt</u>	<u>51 581</u>

I tapstilfellene:

Dersom den samme beboeren i stedet for en skattepliktig gevinst har et fradragsberettiget tap på kr 100 000, må det tilsvarende korrigeres for den skattemessige virkningen av tapet. Dette skjer ved at *28%² av tapet legges til utlignet skatt* før skatten trekkes fra etter reglene i egenandelsforskriften. For ligningsåret 2013 vil dette se slik ut (beregnet på www.skatteetaten.no):

Alderspensjon:	300 000
<u>Fradragsberettiget tap:</u>	<u>100 000</u>
Utlignet skatt:	23 581
+ 28% av 100 000	28 000
<u>Korrigert skatt</u>	<u>51 581</u>

Beregningene viser at med en korleksjon som beskrevet, blir skatten som skal trekkes fra lik i taps- og gevinsttilfellene. Den blir også lik utlignet skatt dersom beboeren ikke har noen form for fradragsberettiget tap eller skattepliktig gevinst.

¹ 27% fra og med ligningsåret 2014, jf. Stortingets skattevedtak

² 27% fra og med ligningsåret 2014, jf. Stortingets skattevedtak

Det kan tenkes tilfeller der den ovenfor beskrevne fremgangsmåten ikke uten videre gir riktig resultat. Et eksempel på dette er dersom det fradragsberettigede tapet er større enn pensjonen. I slike tilfeller anbefales det å bruke beregningsverktøyet på www.skatteetaten.no for å komme frem til riktig beløp. Det kan også tenkes situasjoner der den nye fortolkningen vil lede til urimelige resultater selv om beregningen er gjort riktig. Dette vil for eksempel være tilfelle der en beboer betaler høy formuesskatt. I slike tilfeller, dvs. der regelverket slår uheldig ut for enkeltpersoner, vises på generelt grunnlag til forskriftens § 5 fjerde ledd hvoretter fradrag kan fastsettes på grunnlag av hva som er rimelig ut fra beboerens inntekt og forholdene for øvrig.

Vennlig hilsen

Kristin Mehre e.f.
avdelingsdirektør

Ann-Kristin Wassvik
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk